

De Middeleeuwen - De Kruistochten

DEEL 5: De gevolgen van de kruistochten

De werkelijke winnaars

Na bijna twee eeuwen van strijd aan de oostelijke oevers van de Middellandse Zee hadden de muzelmannen zich steviger dan ooit genesteld in heel Klein-Azië. De kruistochten hadden vrijwel niets opgeleverd. Integendeel, zelfs Constantinopel werd voortdurend bedreigd en uiteindelijk door de Turken ingenomen.

Wat er aan winst kon worden binnengehaald, lag thuis, in de verschillende landen van Europa. Vele vorsten hadden met groot genoegen de grootste herrieschoppers zien wegtrekken naar het Heilige Land en nooit meer zien terugkomen.

De afstand tussen de edelen en het volk werd kleiner. In ruil voor geld voor hun kruislegers, hadden de edelen gul gestrooid met privileges aan de steden en de kooplieden. Het volk kreeg medezeggenschap. De macht van de adel begon te tanen.

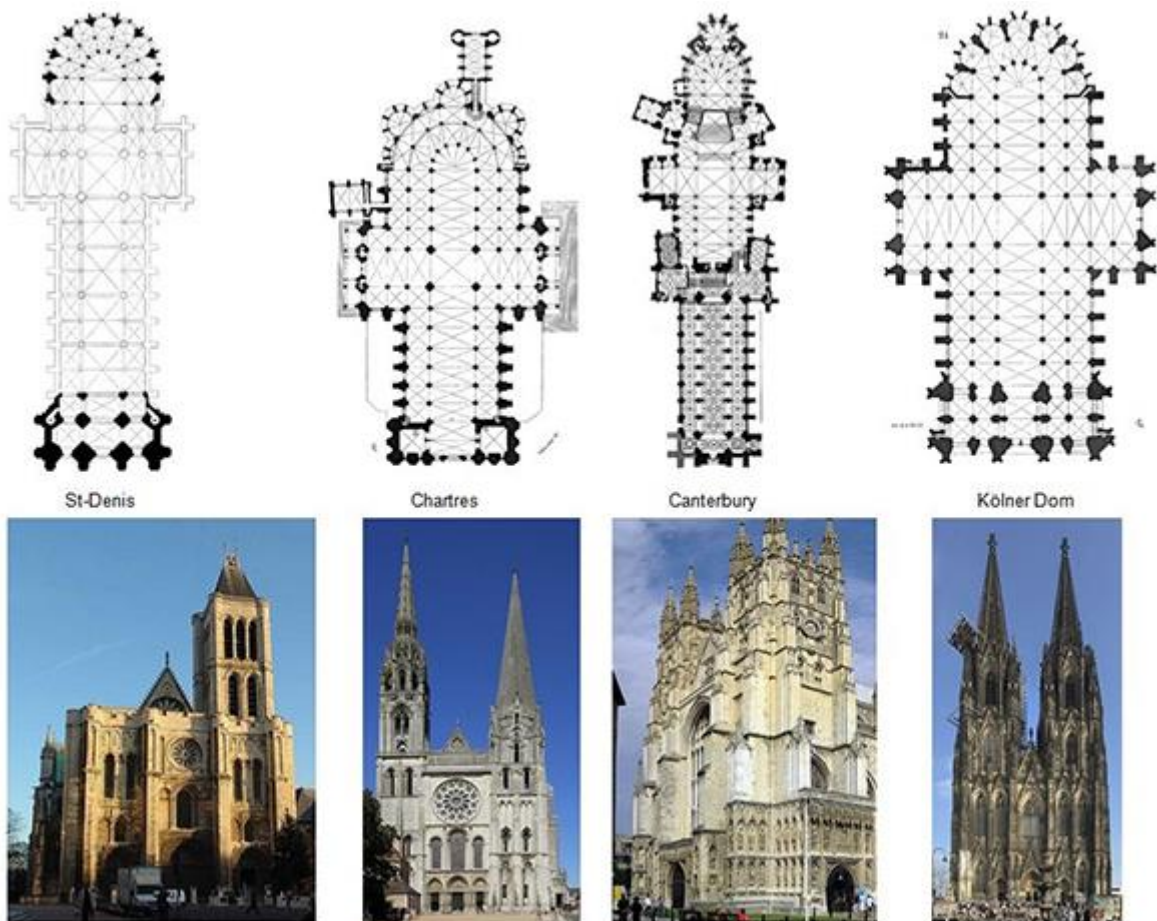

Vooral de Middeleeuwse handelaars profiteerden optimaal van de Kruistochten.

Vooral de handel behaalde winst door de kruistochten. Reeds vóór het begin van de kruistochten bestond er een bescheiden handel met het Oosten. Maar de oorlog met de Turken had de handelswegen afgesneden. Geen wonder dat rijke handelssteden als Venetië, Genua en Pisa zich haastten om de kruisvaarders te helpen met geld en schepen. Niet die kruisvaarders, maar de kooplieden kwamen als overwinnaars uit de strijd. Ze konden weer specerijen, tapijten, parfums, zijde, edelstenen, aardewerk, goud, ivoor en suiker verhandelen door heel Europa. De kruisridders hielden de aanvoerwegen en de havens wel open... .

Winst voor bouwmeesters en kunstenaars

De zijde, die tijdens en na de kruistochten naar Europa werd gevoerd, werd al snel een statussymbool. De in Europa onbekende dierenfiguren die in de oosterse zijde waren geweven, vormde een wat verwarrende inspiratiebron voor de beeldhouwers van de kerken.

Enkele mooie gotische kathedralen in Europa. De gotiek floreerde in de Middeleeuwen en vertoont kenmerken van Oosterse bouwkunst.

De gehele bouwkunst in Europa onderging de invloed van wat de kruisridders in het Heilige Land aan moois hadden gezien. Zo ontstond in Frankrijk een bouwkunst, die zich kenmerkte door langgerekte bogen en hoge gewelven, zoals die door de muzelmannen al eeuwen werden toegepast. De Franse bouwkunst zou zich ontwikkelen tot de meest grootse die Europa heeft gekend: de gotiek. In bijna alle grote steden van Europa werden aan het einde van de kruistochten enorme kathedralen in gotische stijl gebouwd.

Winst voor de wetenschap

De kruistochten hadden zelfs gevolgen voor het gedrag van de ridders en hun grove manieren. Het contact met de oosterse beschavingen werkte polijstend en verfijnd. Het rauwe krijgslied verstomde en maakte plaats voor dichtelijke gezangen. De vechtjas-mentaliteit werd verdrongen door ridderlijkheid. De hang naar meer beschaving ging gepaard met hoofse manieren. De romantiek bloeide op in de dichtkunst. De wijsbegeerte en de kennis van de muzelmannen begonnen naar Europa door te sijpelen.

Voorbeeld van een mooi gedecoreerde en geglazuurde schaal uit Perzië (huidig Iran) uit de 9e tot de 11e eeuw. Deze manier van aardewerk maken, deed zijn intrede in Europa na de Kruistochten. De oosterse aardewerk-techniek werd in Spanje en Italië overgenomen. Het Europese aardewerk was altijd grof geweest en overtrokken met grijs zoutglazuur. Het met kleurrijk tinglazuur overtrokken aardewerk van de moslims zou Europa in de komende eeuwen veroveren.

Het papier, een Chinese uitvinding, werd door de Moren naar Spanje en Sicilië gebracht. Vandaar vond het zijn weg door de hele westerse wereld. Het schrijven van boeken werd op grote schaal ter hand genomen en maakte de weg vrij voor de drukkers.

Alle kunsten en wetenschappen in Europa wonnen door het contact met het Oosten. De kruistochten vormden de bloedige botsing tussen twee godsdiensten, maar ze verlostten het Westen uit een isolement.